

Catkinsdieet

ANTON BEYNEN*

genuanceerd

Het catkinsdieet staat voor een koolhydraatarme, eiwit- en vochtrijke voeding voor de kat. Het catkinsdieet wordt aanbevolen voor katten met diabetes en gezonde dieren. Verheerlijking van het dieet gaat gepaard met verguizing van droogvoeder. Is dit terecht?

De voorvechters van het catkinsdieet – of catkinsvoeder – zien de kat als een carnivoor die weinig koolhydraten en veel eiwit moet eten. Een koolhydraatarm, eiwit- en vochtrijk dieet zou bijdragen aan de preventie van diabetes, overgewicht en urine-wegaandoeningen. Meerdere dierenartsen onderschrijven dit. Gesteld wordt dat veel commercieel geproduceerde natvoerders op de markt catkinswaardig zijn, maar de gewenste gehalten aan koolhydraten, eiwitten

en vetten zijn niet gespecificeerd. Wel worden droogvoerders met afkeuring bekeken vanwege hun hoge koolhydraatgehalte, dat grotendeels uit zetmeel bestaat.

Natuurlijk

Het catkinsdieet wordt gebracht als de natuurlijke voeding die de huiskat in het wild zou eten. De voeding van rondzwervende, verwilderde katten bevat ongeveer 70 procent vocht. De calorieën worden voor 2 procent

Aanhangers van het catkinsdieet gaan uit van de natuurlijke voeding die de huiskat in het wild zou eten.

geleverd door koolhydraten, voor 52 procent door eiwit en 46 procent door vet. Het merendeel van de commerciële natvoerders bevat meer koolhydraten en minder eiwit. Deze natvoerders zijn dus niet natuurlijk volgens het catkins-denkenbeeld.

Nutritioneel

Voedingskundig gezien moet de voeding van katten voorzien in adequate hoeveelheden beschikbare nutriënten middels een smakelijk mengsel van veilige ingrediënten. De voeding dient een gezond en lang leven te ondersteunen. Zowel droog- als natvoer kan voldoen aan de nutritionele benadering. Dit betekent dat de catkins-eis van vochtrijk geen nutritionele basis heeft.

Diabetes

Het catkinsdieet zou optimaal zijn voor diabetescontrole en -preventie. De ideale samenstelling van het dieet voor diabetische katten met (neiging tot) overgewicht is onbekend. De beperkte onderzoeksgegevens wijzen op een voersamenstelling met 20 energie-procent koolhydraten, 55 procent eiwit en 25 procent vet. Natvoerders met meer vet, die in de meerderheid zijn, lijken niet geschikt als catkinsdieet voor katten met diabetes. Volgens een hypothese veroorzaakt de opname van droogvoeder hoge concentraties van bloedglucose en -insuline, gevolgd door uitputting van de alveesklier en het ontstaan van diabetes. Onderzoek weerlegt de hypothese. Bovendien is aangetoond dat katten met diabetes mellitus voorafgaande aan de diagnose geen hogere opname van droogvoeder hadden. Bijgevolg heeft het catkinsdieet geen meerwaarde bij de preventie van diabetes.

Obesitas

Aanhangers van het catkinsdieet omarmen het onderzoek van Wei et al. (2011). Het zou bewijzen dat vochtrijk voeder overgewicht tegengaat. Gedurende drie weken hadden katten het grootste deel van de dag vrije toegang tot een natvoeder of hetzelfde voeder na vriesdrogen. Het gedroogde voeder verhoogde de

Catkins en Atkins

De naam catkins verwijst naar Robert Atkins die ruim 40 jaar geleden een koolhydraatarm, vetrijk vermageringsdieet voor de mens introduceerde. Het vetgehalte van het catkinsdieet is niet begrensd. Onderzoeksgegevens geven aan dat voor katten een vetgehalte hoger dan 25 procent van de voeder calorieën ongewenst is. Hoge vetgehalten dragen bij aan de ontwikkeling van overgewicht, dat op haar beurt het risico op type II-diabetes verhoogt.

berekende energieopname met 25 procent en het lichaamsgewicht met 2,2 procent. Misschien was de werkelijke energieopname niet verhoogd vanwege een lagere verteerbaarheid. Ook zijn de reproduceerbaarheid en het effect op langere termijn onbekend. Er is geen bewijs dat het catkinsdieet vanwege het hoge vochtgehalte het ontstaan van obesitas remt. Volwassen dieren ontwikkelen alleen overgewicht wanneer de hoeveelheid geconsumeerde energie het energieverbruik overschrijdt. Bij onbeperkte voeding van katten leidt meer dan 25 procent voedingsvet (op energiebasis), ten koste van koolhydraten, tot vervetting. Ter preventie van obesitas moet het catkinsdieet niet meer dan 25 energie-procent vet bevatten. Epidemiologische studies tonen geen verband tussen de opname van droogvoeder en overgewicht bij katten. In zijn algemeenheid heeft natvoeder geen voordeel boven koolhydraatrijk droogvoeder bij het bestrijden van vetzucht.

Tanden en urinewegen

Catkins-adepten ontkennen dat natvoer doorgaans meer aandoeningen van tanden en tandvlees veroorzaakt dan droogvoeder. Dat natvoer minder

gebitsvriendelijk is, volgt uit zowel vergelijkend voederonderzoek als epidemiologische waarnemingen. Bij katten is vastgesteld dat de consumptie van droogvoeder een risicofactor is voor lage urinewegaandoeningen, waaronder de vorming van urinestenen. Droge dieetvoerders lossen struvietstenen even goed op als natte varianten. Het is aannemelijk dat zorgvuldig geformuleerd droogvoeder geen lage urinewegaandoeningen induceert en in dit verband niet inferieur is aan natvoer.

Conclusie

Het catkinsdieet vertegenwoordigt commercieel nat kattenvoeder zonder dat de gehalten aan koolhydraten, eiwitten en vetten nader zijn aangeduid. Gezien de variatie in samenstelling zijn veel natvoerders niet conform de beoogde catkins-pluspunten zoals het afwenden van obesitas, diabetes en lage urinewegaandoeningen. Het is onterecht dat het vochtrijke catkinsdieet zonder enige detaillering als gezonder dan droogvoeder wordt neergezet. ■

*Anton Beynen is werkzaam bij Vobra Special Petfoods.

Catkins-aanhangers bekijken droogvoerders met afkeuring vanwege het hoge koolhydraatgehalte.